

Collegial: Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 15. Den 9 April 1801.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult,

Undertegnede ere Redaktører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Cancellieskriver og Assessorer i det danske Cancellie.

Angaaende den engelske Flaades Angreb paa Kron-
borg og Kjøbenhavn, af de derom indkomne
officielle Beretninger.

Efterat Kommandanten paa Kronborg, i Følge en fra
den engelske Admiral, Sir Hyde Parker, til ham ind-
kommen Forespørgsel, havde erklæret, at han ikke, un-
der Fæstningens Kanoner, kunde taale nogen fremmed
Magts Flaade, uden at kjende Hensigten med dens
Ankomst; og der fra Admirals Side var paafulgt
den Erklæring: at han ansaae hiin Kommandantens Be-
retning som en Krigserklæring, og at Fiendtlighederne alt-
saa maatte tage deres Begyndelse: gik den 30 Marts
om Morgenen tidligt den hele engelske Flaade under Segl,
for at passere Sundet. Wind og Strøm vare dem fuld-
kom-

kommen gunstige. Floden nærmede sig saa meget muligt den svenske Kyst, for ikke at naaes af Fæstningen Kronborgs Kanoner. Ilden var desuagtet fra begge Sider meget levende og vedholdende, dog formedelst Afstanden uden betydelig Virkning. Englænderne havde lagt deres Bombardeerfartøier ligeover for Fæstningen, og kastede, medens Flaaden gik igjennem, over 200 Bomber, af hvilke de fleste sprang itu i Lusten, og ikkun saa traf enten Fæstningen eller Byen, og af disse saa fæde ingen videre Skade, end at to Mand af Fæstningens Garnison bleve dræbte, og ligesaa mange saarede. Smid Middag var Flaaden i Sigte af Hovedstaden, og kastede Anker i det Øieblik, da man ventede at blive angrebet af samme. En Fregat og nogle mindre Fartøier, som nærmede sig, for at undersøge Forsvarsværkerne og Farvandets Dybde, bleve ved Ilden fra Batterierne nødte til hastigt at trække sig tilbage. I denne Stilling forblev Flaaden hele to Dage. Den 1 April om Eftermiddagen gik sammes 1ste, af Lord Nelson kommandeerte, Division videre fremad, og tog en Stilling, som tilkjendegav Hensigten af et Angreb paa den herværende Defensions-Linie. Dette Angreb paafulgte Dagen der-
 efter. Vinden var Englænderne fuldkommen gunstig, og satte dem i Stand til at angribe vor Linie paa dens svageste Side. Kl. 10½ om Formiddagen begyndte Slaget. Den levende og hjækkede Modstand svarede til Hefigheden af Angrebet. Vore brave Søfolk sægtede med
 det

det uroffeligste Mod og den heltemodigste Opofring imod Fjendens Overmagt. Efter fire Timers Forløb var den største Deel af vore tappre Stridsmænd paa den angrebne Deel faldne, som Offere i en saa ærefuld Kamp. Ilden fra vore flydende Batterier maatte endeligt af Mangel paa Følk ophøre, og saaledes faldt den sydlige Deel af vor Defensionslinie i Fjendens Hænder. Imod Kl. 3 sendte Lord Nelson en Parlamentair-Baad i Land og tilbød en Baabens-Åkstand, hvilken fra vor Side blev modtagen.

Fra den Tid og indtil nu har det været roligt; men vi befinde os ikke desto mindre i den bestandige Uvisshed om Fjendtlighedernes Begyndelse paa ny eller deres Standsning.

Officiel Rapport fra Hr. Kommandør Olfert Fischer til det Kongelige Admiralitets- og Kommissariats-Kollegium, om Slaget paa Kjøbenhavn's Rehd, den 2 April d. A.

Den 1 April om Eftermiddagen Kl. 3½ lettede 2 Divisioner af den engelske Flaade under Vice-Admiral Nelson og en Kontre-Admiral, gik tæt Østen om Middelsgrunden og antræde strax sønden for den. Denne Force bestod af 12 Linieskibe, endeel svære Fregatter, Bombarderer og mindre Fartøier, i alt nogle og tredive Seilere.

Den 2 April om Formiddagen Kl. 9¼, Vinden S. O, B. S. K., lettede saavel denne Sønden for
Mid-

Middelgrunden liggende Force, som den Norden for samme værende, under Admiral Parkers Kommando.

Linieskibene og de svære Fregatter under Vice-Admiral Nelson holdte rundt hen ind i Kongedybet for at tage successive Plads paa Siden af den mig anfortroede Defension. Bombarderer og mindre Fartøier posterede sig nærmere Byen, og Admiral Parkers Division, 8 Linieskibe og nogle mindre Fartøier krydsede sig med Force af Seil Syd hen mod Defensionens nordre Fløi. Kl. 10 $\frac{1}{2}$ passerede de forreste Skibe af Vice-Admiral Nelsons Force de sydligste Skibe af Defensionen; jeg gjorde Signal for de Skibe, som vare paa Skud nær, at begynde Slaget; Blokskibene Prøvestenen og Bagrien, og strax efter Jylland, imellem hvilket og Dannebrog det første af de engelske (et 74 Kanon-Skib) stoppede for et Anker agter fra, adlød strax dette Signal med en velstyret og fortræffelig soutineret Ild. Efterhaanden opkomme de øvrige, og ved deels at forbisegle den først anfrede, deels stille sig agten for ham, formerede en tæt Linie, som, da den ei strakte sig længere Nord end til Orlogskibet Sjælland, kun engagerede omtrent 2 Trediedeel af den mig anfortroede Defension, da 3 Kroners Batteri og Blokskibene Elephanten og Mars ikke, og Fregatten Hjalperen kun lidet kom i Ilden. Slaget var inden en halv Time almindeligt; 12 Linieskibe, hvoriblandt 1 paa 80 og de fleste øvrige paa 74 Kanoner og 6 til 8 Fregatter paa den ene Side — paa den anden, 7 Blok-

7 Blokskibe, hvoraf ikkun eet førte 74 Kanoner, de øvrige kun 64 og derunder, 2 Fregatter og 6 mindre Fartøier — saaledes vare Strids-Kræfterne fordeelte i det Hele. Fienden havde alle Steder 2, hvor vi havde 1, og Blokskibet Prøvestenen havde, foruden Kontre-Admiralen og 1 Linie-Skib, 2 Fregatter som skød ham hele Tiden ret for ind, uden at han kunde besvare disse et Skud. Naar jeg altsaa blot historisk melder, hvad Deres K. H. Kronprindsen selv har seet, og med Dem saastor en Deel af Danmarks og Europas Borgere: at denne (jeg tør vel kalde den saa) høist ulige Kamp varede og vedligeholdtes med en uforlignelig Tapperhed i 4½ Time; at den superiøre Magts Jld i Time før Slagets Ende allerede var saaledes svækket, at adskillige af de engelske Skibe, hvoriblandt Vice-Admiral Nelsons, kun skød med enkelte Kanoner: at denne Helt, i dette Øieblik, midt i Slagets Hede, sendte en Parlamentær i Land for at foreslaae Vaabenstilstand: naar jeg tillægger: at det er mældt mig, at 2 engelske Linieskibe allerede havde strøget, men ved Opseiling af friskere Skibe bleve soutinerede og heiste igjen, saa er det mig vel tilladt at sige, tilladt at troe, at Fienderne selv ville tilstaae: at Danmarks gamle Søkriger: Være den Dag lykke i saa utrolig Glands, at jeg takker Himlen for at have haft Europa til Vidne derpaa.

Endnu hang Seierens Bægtstaal om ikke lige, dog var den langt fra ikke sjunken til Skade for Danmark.

Selv

Selv de første og haardest attakerede sydligste Skibe; selv den omringede, med al min høie Idee om dansk Tap-
perhed, ubegribelige Prøvesteen, slog endnu en Stund,
til næsten alle Kanoner vare demonterede. Omsider
maatte disse vige Overmagten, og den danske Gld ophørte
derpaa efterhaanden sønder fra og nord efter.

Allerede Kl. 11 $\frac{1}{2}$ blev Orlogsskibet Dannebrog, paa
Siden af hvilket Vice-Admiral Nelson laae, stød i
Brand. Jeg begav mig med min Stander paa Orlog-
skibet Holsteen af nordre Fløi, men Dannebrog streed
længe under den strax isteden for heisle Vimpel. Den
havde ved Enden af Affairen 270 Mand døde og bles-
serede.

Kl. 2 $\frac{1}{2}$ var Orlogsskibet Holsteen saa forskudt, havde
saa mange døde og saarede, og et saa stort Antal Kano-
ner demonterede, at jeg atter omfistebe min Stander
der med Vimpelen; og da Sjælland, hvis Touge vare
overflødte, allerede var i Drift, begav jeg mig til Tre
Kroner Batterie, hvorfra jeg kommanderede den nordre
Fløi, som var i let Engagement mod Admiral Parkers
Division; indtil jeg Kl. 4 modtog Deres Kongel. Høi-
heds Ordre at ophøre Slaget.

Defensionslinien sønden for Tre Kroner kom saale-
des i Fiendens Vold, undtagen Fregatten Hjælperen,
som, da den tilsidst alene havde at stride imod en alt
for overlegen Magt, kappede og holdt ind til Stubben.
Repetitøren Elven, som, efter at have saaet adskillige
Grund-

Grundskud, Master og Taffelage forskudt, endeel Døde og Saarede, holdt indenfor Kronen. Skiotprammene Nyborg og Aggershuus, den sidste taget paa Slæbetouget af den første, holdte synkesærdige ind til Kysten, og det gernerste Flaadebatterie, som var meget ilde tilreedt, endeligt, Blokskibet Dannebrog, som kort efter Slaget sprang i Luften. Foruden det Tab, Fienden synlig har lidt, er jeg vis paa, han, saavel paa Mandskab som Skibe, har lidt betydeligt; ogsaa er Fordeelen af Seieren kun ubrugelige Skibe, med for det meeste fornagtede Kanoner og Krudtet overbord kastet.

Bestemt kan Antallet paa Døde og Saarede ei endnu angives; men jeg anslaaer det for fra 16 til 1800. Paa de første Liste maa jeg med Smerte anføre: Chefene af Blokskibet Indsødsretten og Fregatten Cronborg, Capitain Thurah og Premierlieutenant Hauch, samt adskillige andre brave Officerer. Paa de sidste staaer først: Chefen af Dannebrog, Capitain Ferdinand Braun, som, foruden adskillige andre Saar, har mistet den høire Haand.

Til Officerers og Mandskabs mageløse Mod har jeg ingen Udtryk. Slaget selv kan kun beskrive det.

Doqvæn den 3 April 1801.

Olfert Fischer.

Offentlige Foranstaltninger.

Under 5te d. M. er, igjennem det danske Cancellie

lie udsærdiget en kongelig Befaling til Etatsraad og Deputeret N. Malling, Cancellie-Raad og Assessor E. Knudsen, Banko-Direktor N. Kirketerp, Over-Krigskommissær J. Bang, Raadmand N. Skibsted, Assessor J. H. Børens, Krigs-Cancellisekretær J. Løvmand og Pr. Sartorff, af følgende Indhold. Hs. Majestæts Villie er, at de fornavnte strax sammentræde i en Kommission, hvis Pligt det skal være, dels naie at undersøge Antallet og Tilstanden saavel af dem iblandt Landets tjætte Sønner, hvilke ere blevne qvæstede ved det Angreb, der af den engelske Flaade er gjort paa den danske Defension, som af deres Enter og Børn, der have tilsat Livet ved denne Leilighed, dels at modtage alle de Bidrag, som enten ved frivillige Gaver, eller paa anden Maade maatte indkomme til deres Understøttelse, og endeligt, efter bedste Etjensomhed, ved disse Bidrag og hvilke Midler de ellers kunne udfinde, ikke alene at afhjælpe de Qvæstedes og deres Familiers saavel som de Afdødes Enters og Børns nu værende Trang, men endogsaa at overlægge og gjøre Forslag om deres Fary for Fremtiden. Om det Hele have de nærmere i sin Tid at gjøre Indberetning, og i al Fald Forslag til Hs. Majestæt igjennem det danske Cancellie.

Til denne Kommission ere allerede de tvende første Dage indkomne følgende Bidrag:

Fra Geheimeraad Reventlow til ham leverede

500 Rdlr.

Fra

Fra Geheimeraad Reventlow	100 Rdlr.
Fra Cancelliet indsendt af Politimesteren,	
til ham afgivne	70 —
Fra Assessor Hagen	50 —
Fra Grosserer Niels Broch	100 —
Fra Grosserer Kirketerp, ham leverede	
af en-unavgiven Borger	100 —
Bed dito fra en dito	100 —
Bed dito fra en dito	20 —
Fra Konsumtionsfriver Lind	10 —
— Agent Danksfeldt	1000 —
— Kapitain Hans Peter Koefoed	500 —
— Jens Lauritzen	100 —
— Raadmand Lunding	100 —
— P. P. C.	5 —
— Justitsraad Graae	50 —
— Præsten Fallesen, fra adskillige	100 —
— P.	20 —
— en Ubekjendt, i hvis Signet stod H. S.	40 —
— Legationsraad Eggers	50 —
— Jomfrue H. S.	10 —
— Brynmøllens Interessentere	100 —
— Raadmand Thomsen	100 —
Bed Raadmand Skibsted fra en Ubekjendt	2 —
Bed dito fra H.	10 —

Bed

Ved Wulff Levin v. Halle	100	—
I et Brev med Devise: Pauper in ære suo	20	—
Ved Præsten Thye fra Jomfrue Keyser	6	—
— Dito fra afskediget Soldat Rose	$\frac{1}{2}$	—
— C. F. H.	20	—
— Prokurator Severin	10	—
— Præsten Sartorph fra adskillige	289	—
Fra Grosferer Peschier	100	—
Fra Oplagskriver Grundt	10	—
Fra Kammerjunker Stampe	500	—
Ved Politimester Haagen fra Oldgesel-		
lerne ved Skrædersvendene	115	—
Fra H. Paludan	2	—
Fra Kjøbmand Wulff L. Wallich	100	—
Fra W.	100	—
Fra Kaptain' Fuglede	30	—
Fra C. F. H.	10	—
Fra Brygger Holck og hans Søn	14	—
	4663 $\frac{1}{2}$	Rd.

I øvrigt har Hr. Etatsraad de Coningk ved Hr. Bonstetten ladet Commissionen tilkjendegive, at han til Understøttelse for de Faldnes og Qvæstedes efterladte Familier har bestemt en Kapital af 10,000 Rdlr.

Fogivning.

Under 4 April d. A. er fra Rentekammeret udsfærdiget en Plakat af følgende Indhold. Ved Forordningen af 21 November forrige Aar er iblandt andet befalet: at af Grevernes og Friherrernes, saavelsom Andres privilegerede og for den ved Forordningen af 26 September forrige Aar udfærevne Kornleverance i Følge sammes 1ste §. 3die, 4de og 6te Punkter fritagne Ager og Engs Hartkorn, Kjøbstædjorderne indbegrebet, af Præstegaardes og andet skattefrit benificeret Ager og Engs Hartkorn (Degneboligernes alene undtaget), samt af skattefrie Hovedgaardstaxters Ager og Engs Hartkorn i Danmark, skulle til kongelig Tjeneste oplægges visse Quantiteter Kornvare, som Hans Kongelige Majestæt i fornødent Fald vilde lade afhente ved Kongereiser, da Bedkommende derfor skulle udtælles den ved Forordningen bestemte Betaling. Hans Majestæt har nu, da disse Kornvare til Allerhøist sammes Tjeneste uundgaaeligen behøves, under 1ste i denne Maaned behaget allernaadigst at resolve: at bemeldte Kornvare skulle besørges afhentede efterhaanden, som dertil kan faaes Plads i Amtstue-Magazinerne. Dette bekjendtgjøres til allerunderdanigst Efterretning for alle Bedkommende.

Blandede Efterretninger.

I Anledning af Forordningen under 19 Jan. sidstleden, har Cancelliet imodtaget følgende Forespørgsels:

1) Om

- 1) Om Sognesfogden, naar han befindes i de Tilfælde, som bemældte Forordning bestemmer, skal indføres lige med andre i Listerne over Landeværnsmandene?
- 2) Om den, der vel nogen Tid har staaet i Krigstjeneste, men, uden selv at have udtjent de bestemte 8 Aar, har stillet en anden i sit Sted, skal anføres iblandt Landeværnsmandene, førend de fulde 8 Aar, i hvilke han skulde tjene, ere forløbne?
- 3) Om den, som, formedelft Udygtighed, er dimitteret af Krigstjeneste, samt den, der, efter at have udtjent, er bleven lemlæstet, vanfør eller Krøbling, ogsaa skal anføres i Listerne, samt, i nægtende Fald, hvilke Beviser for Udygtighed der skulle ansees gyldige? Og
- 4) Til hvilken Tid af Aaret de befalede aarlige Af- og Tilgangslister over Landeværnsmandene skulle forfattes og indsendes til Herredsfogden?

Foranlediget heraf, har bemældte Collegium under 21 Marts d. A. tilskrevet Amtmanden over Svendborg Amt:

- 1) At, da Sognesfogderne og Lagdsmandene ere de, som, i Følge Forordningen, skulle forfatte og holde Lister over Landeværnsmandene, og de desuden ved andre Ombudsforretninger ere hindrede fra Tjeneste som Landeværnsmand, hvortil kommer, at Forordningens 8de §. befaler, at Landeværnsmandene skulle, i
alle

alle Almuenes Samkvemme, have Sæde næst efter Sognesfogderne og Lægdsmandene, saa bør hverken Sognesfogderne eller Lægdsmandene indføres i Landeværnslisterne, omendkjøndt de forhen have staaet i Krigstjeneste.

- 2) Da Forordningens 1ste §. befaler, at ellers alle de Mænd, i hvert Sogn, som have staaet i Krigstjeneste og ere under 45 Aar, skulle indføres i Listerne over Landeværnsmandene, saa følger deraf, at de, som i nogen Tid have staaet i Krigstjeneste, men, uden selv at have udtjent de bestemte 8 Aar, have stillet en anden i deres Sted, bør ansøres iblandt Landeværnsmandene.
- 3) Dette gjælder og af samme Grund om dem, der, efterat de have udtjent, ere blevene lemlæstede eller vanføre; men saadant tilstødt Tilfælde ansøres da i Anmærkningerne; og vil det af vedkommende Amtmand og Chef blive at bedømme, hvorvidt det om dem Anmærkede maatte forholde sig rigtigt eller ei: derimod bør de, som bevise med deres Pas, at de, formedelst Udygtighed, ere dimitterede af Krigstjenesten, ei indføres i Landeværnslisterne. Hvad det under
- 4) Post Omspurgte angaaer, da bør de aarlige Af- og Tilgangslistes gives ved hvert Aars Udgang.

Eieren af Hindsgoul ved Middelfart Kammerherre

Ude=

Adeler, hvis Gaard tilligemed den ham tilhørende Øe Færnø, er saaledes beliggende, at Overfald der i Eggen let kan formodes at ville ske af Rapere og andre fjendtlige Skibe, har tilbudet at ville, for egen Regning, forsyne alle de sammesteds værende tjenstdygtige Folk, som ikke høre til Landeværnet og som i det mindste ville udgjøre 50 Mand deels med Skydegevær samt dertil hørende Krudt og Rugler, og deels med langskastede Forker, hvilket Mandskab han, i fornødent Fald, selv er villig til at anføre. Ligeledes har han tilbudet at overlade til Brug ved Striib = Færgeløb en ham tilhørende Færge, om det maatte behage Hs. Majestæt at lade dertil afgive de fornødne Kanoner og Artillerister med øvrigt Tilbehør. Kammerherre og Amtmand Calmette har tilbudet at levere 4 Stkr. svære Jern-Kanoner, forsynede med Lavetter i brugbar Stand, til den paa Møen indrettede Skandse, eller hvilket andet Sted paa Landet, hvor de maatte blive befalede at hensættes, samt, foruden de fra hans Godser stillede 2de Skytter, endnu at levere 2de med Hest og fornødent Gevær, og paa egen Bekostning at underholde alle 4re Skytter, saalænge Krigs Urolighederne vedvare.

Hs. Majestæt har, i den Anledning, under 1 d. M. resolveret saaledes:

Cancelliet har at tilkjendegive Kammerherre Ader
ler

Ier det allerhøieste Bifald, med hvilket Vi modtage hans
 saa patriotiske Tilbud, og at Vi, saasnart Omstændig-
 hederne det tillade, skal foranstalte det Fornødne i Hen-
 seende til den af ham overladte Farges Bemanding. Li-
 geledes tilkjendegiver Cancelliet Amtmanden Kammer-
 herre Calmette, at Vi, med særdeles Tilfredshed, har
 erfaret den Prøve, han har givet paa Hengivenhed for
 Os, og Belvillighed til at bidrage til Landets Forsvar.

Under 1ste d. M. har det behaget Hans Majestæt
 at bevilge en Præmie af 2 Rdlr. pr. Strykke af jydsk,
 holsteensk og skaansk Stude, som indtil Mai Maanedes
 Udgang indeværende har indføres til Kjøbenhavn eller
 dens Forstæder, og medbringe Attest fra det første Sjæ-
 landske Toldsted om Ankomsten til Sjælland.

Under 3 April d. A. er det resolveret: at Taxten
 paa Suurbrod og Rugtvebakker i Kjøbenhavn maa være
 hævet indtil næste Junii Maanedes Udgang.

Da det ved forskjellige Leiligheder er blevet bemær-
 ket, at Patrimonial-Godset Horst ei fuldkomment er be-
 kjendt i dets Qualitet, som et adeligt Marskgods, saa

er det, ved en Bekjendtgjørelse af 3 Marts d. A., af de, til Landsregjeringen i Hertugdømmet Holsteen, som og til de pinnebergske og ranzauske Overappellations- og Appellations-Retter, forordnede Stadtholder, Canzler, Vicecanzler og Raad, til almindelig Kundskab bekjendtgjort: at fornævnte Gods skal ansees som et adeligt Marsfgods, og, i Decimations-Tilfælde, som de adelige Marsfgodser behandles, og at Plakaten af 24 Decbr. 1799, angaaende Afgang retten, paa dette Gods fuldkomment bliver at anvende.

Befordring.

Under Generalitetet: Den 2 Apriler Kommandøren for Livgarden til Fods, Hans Høif. Durchl., Hr. Generallieutenant, Prinds Friderich Wilhelm Philip til Würtemberg-Stutgard allernaadigst bleven udnævnt til at være tillige Gouvernør over Fæstningen Kjøbenhavn og Christianshavn.

Paa Løvedag kan intet No. ventes, da dette træder i Stedet derfor.